

Előfizetési feltételek:
 Vidékre postán vagy helyben házhoz
 (hordva)
 Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
 Negyed évre 4 frt.
Egyes szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 6-hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 12,
 kétszeresnél 10, háromszorosnál 8 kr.
 A nyilatkozó petitsor 50 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények: ifogadtatnak a ki-
 adóhivatalon kívül egyedül **Hansen-**
stein és Vogler hirdetésfelvételi
 hivatalában Budapesten: Dorottya-utca
 3. sz. 1. em. Becc: Wallfischgasse 10. sz.
 Praga: Graben 27.

KÖZÉPPART

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kalap-u. 15. sz. I. em.
 A lap szellemi részét illető minden köz-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Bermentellen levelek csak ismert e-
 zektől fogadtatnak el. — Keziratok nem
 adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (Mer-
 técz József könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 mények (előfizetési pénzek, hirdetmények
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

II. szavazat.

Tizenegy szavazat állította ma Magyaror-
 szágot a keleti vasutársaság helyére; tizenegy
 szavazat róttá a magyar államra 17 millió frt
 erejéig a kezességi és készpénzfizetési kötelezett-
 séget egy, ma már megbukottnak tekinthető tár-
 saságról akkor, midőn saját háztartásunk költsé-
 geit is 10 percentsé pénzzel kénytelenítettünk
 fedezni; végre 11 szavazattöbbség nyilatkozta
 ki a közbizalmat a főnálló kormány iránt.

Nem keressük, nem kutatjuk kikből áll e 11
 szavazat, hány közte a miniszter, mennyi a kor-
 mány hivatalnok és mennyi azon pénzügyeteken
 nagy összegek erejéig érdekeltje, melyeknek
 existenciájuk a mai szavazástól függött; nem fe-
 szegjük, mily ígéretek árán voltak megnyerhe-
 tők a horvát képviselők igenjei és „da“-jai, csu-
 pán a mai állapotot, a ténnyt kívántuk constatálni,
 hogy a kormány legnagyobb erőfeszítések mellett
 11 szótöbbséggel győzött — dacára annak, hogy
 még nincs, és ki tudja mikor lesz incompatibili-
 tási törvényünk.

Az ülésnek lefolyását országgyűlési tudósítá-
 sunk terjedelmes kivonatban közli, e helyen csak
 két dologra kívánunk észrevételt tenni, melyek
 közül az egyik egyenesen a keleti vasut odiosus
 ügyére vonatkozik, a másik pedig szoros össze-
 függésben van a helyzettel, melyet parlamentünk-
 ben a mai szavazás teremtett.

Tisztelt lapársunk a „Pester Lloyd“ ma reg-
 gel megjelent számának vezércikkében többi
 közt ezeket mondja: „a hétfő délelőtti ülés tagad-
 hatlanul döntött a kormánypart erkölcsi győ-
 zelmé felett. Szilágyi Dezső, Kerkapoly és Tisza
 Kálmán beszédei teljesen és kétségkívül kiderít-
 tették az előterjesztés politikai és tárgyi jogosult-
 ságát... E vita által a kérdés tárgyi oldala min-
 den megtámadás elől elvonatott és ha ez előter-
 jesztéssel szemben még most is nem csupán a
 baloldal soraiban van oppositio, úgy ez oly indok-
 koból merítették, melyeket egyelőre nem fesze-
 getünk.“

Egy másik tisztelt lapársunk, az „Ellenőr“
 ezelőtt néhány nappal szintén a keleti vasutal
 kapcsolatos incidensre nézve e kathegoricus kér-
 dést állította föl: **ki az?** Mi is azt kérdeztük ma a
 P. L.-tól: **mi ez?**

Talán épen a „Pester Lloyd“-nak jut eszébe
 vizsgálni a veséket, hogy ki, milyen indokból
 szavazhat a „keleti vasut függő adósságainak ren-
 dezéséről“ szóló törvényjavaslat ellen? Vagy a
 P. L. akar felülni a censori székre és itélni a
 jobboldal azon tagjai fölött kik meg akarják ki-
 mérni az országot azon tüzérekedések káros kö-
 vetkezményeitől quorum pars magna fuit a
 „Pester Lloyd“ is? Avagy talán Zsedényi, Ház-
 mán, Paczolay, Vécsey stb. képviselőknek tulaj-
 donít olyan indokokat, melyeket „elnézésből“
 nem akar szellőztetni? A „Pester Lloyd“-ról azt
 tartják, hogy munkatársainak individualitását
 annyira absorbeálja miszerint a főszerkesztő biz-
 vást parodizálhatná XIV. hajos híres mondatát
 és teljes joggal mondhatná magáról: „le Pester
 Lloyd c'est moi!“ De ha ez a moi véletlenül a
 keleti vasutnak igazgató tanácsosa, akkor
 hagyjon föl saját ügyében az erkölcs-bíráskodás-
 sal és a törvényjavaslat elleni szavazás indokait
 ne keresse másutt mint azon igazgatótanácsi ülés-
 sek jegyzőkönyveiben, melyekért a P. L. szer-
 kesztője is bizonyára megkapta a presenz-
 markot.

Második észrevételünk a helyzetet illeti. A
 mai szavazás egyebek közt azt is constatálta újra
 és pedig nyomatékosabban, mint eddig bármikor,
 hogy a kormánynak compact többsége nincs. Ha
 oly bellügyi kérdések fordulnak elő, melyeknél
 a horvát képviselők nem szavazhatnak, a minisz-
 terium minden perczen ki van téve a leszavaz-
 tatásnak. Ezen állapot tarthatlan, különösen ha
 figyelembe vesszük mily fontos és állami háztar-
 tásunk rendezését mily mélyen érdeklő kérdések

fölött lesz hivatva tanácskozni törvényhozásunk
 a legközelebbi jövőben.

Lapunk legutóbbi számában el volt mondva
 miért nem helyeselnők mindezek dacára az or-
 szággyűlés fölosztását e perczen; de minél ká-
 rosabbnak tartjuk a képviselőház pártjainak mai
 csoportosulása által előállt helyzetet, annál sürge-
 tőbbben óhajjuk, hogy a 21-es bizottságnak je-
 lenleg működő albizottsága mielőbb megállapo-
 dásra jusson a legégetőbb és leggyorsabb elinté-
 zést igénylő kérdések tekintetében, hogy legalább
 ezekre nézve létesülhessen a főnálló pártok közt
 oly szövetség a megoldást illetőleg, mely a
 gyakorlati élet követelményeiből kifejelet elvek
 körül csoportosulva megbízható többséget hozzon
 létre és végre a rendes kerékvágásba zökken-
 te a magyar parlamentarismust, melynek sem tekin-
 telyét, sem működési képességét nem növelhetik
 a legutóbbihoz hasonló tárgyalások és olyan „er-
 köliesi diadalok“ minő a mai volt.

— **Vidliczkay József** képviselő Várady Gábor, a
 baloldali kör elnökéhez hosszabb levelet intézett, melyből
 a „Baloldal“ után adjuk a következőket:

Sajnálattal tudatom tisztelt elnök urral, hogy a bal-
 oldali körből kilépek.

Ezen kör többé nem az, ami volt 1869-dik évi
 május elején, midőn én abba beléptem. — Az akkori
 baloldali kör kétségtelenül szilárd elvi párt volt: most
 utban van a felé, — hogy személyes párttá
 váljék.

A kormányrajtás kérdésébeni vita és határozat az
 országban sok eszmézetart okozott; némely helyeken
 megrendítette a választókban a bizalmat a baloldali el-
 vek jövője, más helyeken a választottak iránt, — és va-
 lóban nagyon merész állítás lenne azt mondani, hogy e
 kérdésnek most történt fölvetése, az a fölötti vita és ha-
 tározat a baloldali ügynek gyakorlatilag használt volna
 valamit, sőt kétségtelen, hogy azt csaknem teljes fölbom-
 lásba hozta.

A szilárd elvek, és azokhoz való kitartó ragaszkodás
 helyét újabban a „tactica“ foglalta el, a mennyiben
 az állítatik most előtérbe a kör működése terén, s immár
 az elvek hátrányára is követetik, mivelhogy eharadha-
 tatlan következményeiben, ezen elveknek ha nem is nyílt
 föladására, de elhagyására vezet, — és pedig épen akkor,
 midőn azon rendszer, melyet a baloldali ellenzék eddig
 ostromolt, összeomlóban van, s káros befolyását a haza
 jövőjére minden elfogulatlan ember beláthatja.

En jelen kilépésem után a most tényleg főnálló or-
 szággyűlési klubok egyikéhez sem tartozom. Várom azon
 jövőt, mely meghozza a haza érdekében ugy az ország-
 gyűlési, mint az országgyűlésen kívüli nagy baloldali párt,
 vagyis a szabadelvű ellenzék, teljes reorganizálását —
 természetesen elvek, régi elveink, és azon élő hit alap-
 ján, hogy Magyarországnak, ha komolyan akarja, ha ön-
 magát el nem hagyja, ha helyes politikát követ, mint
 államnak van jövője.

Fölkérem elnök ur, méltóztassék jelen kilépésemet
 a körből a tisztelt körrel tudatni, s adja által hazafüni tisz-
 telem őszinte kifejezését. Budapest, január 31-én 1874.

— **A honvédség** számára — mint a „Hunnia“ írja
 — a szolgálati szabályzat most készült a honv. miniszte-
 riumban. Különösen az alkotmányosság elveinek szem-
 pontjából sok és pedig lényeges pontokban el fog az térni
 a közös hadsereg számára nemrég kiadott szolgálati sza-
 bályzattól, midőn Szende Béla, a magyar honvédelmi mi-
 niszter azt a magyar honvédségre egyszerűen s tetemes, s
 ami kiváló figyelmet érdemel — az alkotmányos elvek-
 kel összefüggő módosítások nélkül alkalmazhatónak
 nem tartja.

Országgyűlés. *)

A képviselőház ülése február 1-én.

Az egész ülést Simonyi Ernő vette igénybe, el-
 mondta a leghosszabb beszédét, mely a magyar parla-
 mentben valaha mondatott; elkezdte fél 10 előtt, s elvé-
 gezte fél 2 után, e közben csak 10 percig szünetel.

Sok igazat, sok figyelemreméltó mondatot, de részint
 a beszéd tulságos terjedelme, méginkább pedig a szokott
 tulságos ellenkező hatást idéztek elő, mint a milyet a kép-
 viselő ur valószínűleg várt.

Simonyi nyilaj megmérgezők ugyan, de azokkal
 többnyire tul szokott lóni a célón.

Említett érdemel még azon naivság, melyet 1 óra
 felé, midőn már 3 óránál tovább beszélt, az elnökhöz for-

*) Mai lapunk országgyűlési rovatának kissé hosszabb ter-
 jedelme igazolásul szolgáljon az, hogy négy országgyűlésről
 kell ezuttal tudósítást közölnünk. Szerk.

dult azon panaszszal, hogy őt ki nem hallgatják, — ezt
 azonban még Bittó is megsokalta s azt felelé, hogy soha
 senki sem élt annyira vissza a ház türelmével, különben
 találkozott nem csak a látogatott karzaton, de a házban
 is olyanok, a kik megszakítás nélkül végig hallgatták; a
 folyosókon természetesen élnek társalgás folyt.

Simonyi beszédének tartalma rövid kivonatban a
 következők:

„A bün sulya a kormányt terheli, mely hanyag volt
 a fölügyeletben, meggondolatlan a jótállás adásban, ön-
 kényes akkor, midőn a törvényhozó testületnek lett vol-
 na föladata intézkedni. Az nem segít sokat, hogy a mi-
 niszterelnök magára vállalja tetteiért a felelőséget, mert
 a hibák, a bünök régebb kelettek, s más minisztert is ter-
 helnek. A kormány tette tönkre az ország hitelét s most
 a ház által akarja áldozatok árán megmenteni azt s meg-
 menteni föleg a kormány hitelét és tekintélyét. [Törvény-
 ellenes volt a kormány egész eljárása.

Azután előadja a keleti vasut történetét. Keleti vas-
 utársaság nem létezik: van egy igazgatótanács, mely an-
 nak nevezi magát. Ezeket a ház el nem ismerheti soha.
 November 1-én — 1868-ban — adatott be a terv a kor-
 mányhoz; s már november 4-én meg volt állapítva a 80
 mföldnyi vasut engedély-okmánya, s már dacára az ő óvó
 fölszólalásának, december 7-én szentesítve s kihirdetve
 lón. Először Waringék 42 kr-ért ajánlkoztak a vasut ki-
 építésére, végre az engedélyokmányba 1 frt 17 kr. került.
 Mindeniütt 10 százaléknyi kauczió szokott követeltetni;
 nálunk beértek 5 százaléknnyival elvben, de tényleg a kau-
 czió csak egy millió volt, mikor 75 millió tőkéről
 volt szó.

Az engedélyokmány nincs beczikkelyezve, s csak
 egyszerűen szentesített; azután az országos levéltárból
 eltűnt. Ez engedélyokmány törvényerővel, bír. Ez Wari-
 ringnek és társainak adja az engedélyt. És mégis e Wari-
 ring a kormány tudta és beleegyezése nélkül átruházta az
 anglo-osztrák bankra azt. Átruházta a párisi szerződés
 által, melyekről sokat hallottunk, sokat irtak és már so-
 kat beszéltek az emberek, példátlanok még a vasutak
 történelmében is, mely pedig igen furesza történet. Ezen
 szerződés kötött két idegen ember által egyenesen azon
 czéltól és azon szándékkal, hogy a jöhiszemű részvénye-
 sek meglapassanak. Ezen czéltól a két szerződő fél tes-
 vériesen megosztott. Az anglo-ausztriai bank nyeresé-
 get volt csinálendő a részvények kibocsátásánál és az
 agio bezebelésénél; a Waring testvérek pedig
 nyereséget akartak csinálni a kiépítésnél. Ezt azután
 a míg lehetett, titokban tartották. Ámbar ama szer-
 ződés már december 16-án ténynvé lett, Waring még
 február 2-án is úgy folyamodott a kormányhoz, mint „a
 magyar keleti vasut engedményese“, s a sokkal később
 tartott részvényesek gyűlésén az ő követelésével szemben
 az igazgatótanács a párisi szerződés felolvasását meg-
 tagadta, támogattatván ebben a kormánybiztos által is.

Ezen párisi szerződésnek lényege abban áll, hogy
 az egész engedélyt átveszi ez anglo-ausztriai bank, nem
 a maga részére, hanem azon társaság részére, mely még
 csak ezentul fog alakittatni, oly föltétel alatt, hogy min-
 den nyereséget, melyet ő s Waring testvérek maguk ré-
 szére biztosítottak, okvetlenül szent s sérthetetlenül ma-
 radjon. Biztositá pedig magának azt, hogy ő fogja a pénzt
 kibocsátani, hogy azt, a mit a részvényesek ezútszen be-
 fizetnek, — akkor 20—22 és fél volt az agio — ő osztr.
 papirban fogja a társaságnak befizetni. Miután a befize-
 tett pénz 52 millió frtnál több volt, és az agio körülbelül
 20 százalék volt, ezen különbözet maga 10 és fél millió
 frtot tesz; így tehát mindjárt 10 és fél millió frt zsebet-
 tett csupán ezen árkülönbözet által a két osztoz-
 kodó fél által. Biztosították maguknak azután, hogy a
 kiépítést az egész pályára nézve Waring testvérek fogják
 bírní, a részvényesek által összeadott egész töké árán,
 vagyis biztosították maguknak azt, hogy ezen egész töké
 nekik fog kiadatni a kiépítésért. Fölosztották az egész
 80 mföld pályavonalat 4 szakaszra és ezen 4 szakaszra
 egyenlően fölosztották a részvénytöket, és azt mondták,
 ennyi százezer frt jön egy mértföldre és a hány mértföld
 fog kiépítettü, annyiszor fog ezen összeg nekik fizet-
 tetü; azonban tekintetbe nem vették, hogy az egyik
 vonalrész hegyen megy, és háromszor annyiba kerül, a
 másik pedig lapályon megy, a hol akadályok nincsenek;
 szóval, hogy van olyan 20 mértföld, a mit 300,000 frt-
 jával lehet kiépíteni, és van olyan vonalrész, amely 1,000,000
 frtba kerül mértföldenkint.

Ily módon lehetségessé tétett nekik, hogy midőn
 egy millió forint áru munkát teljesítettek, 3 millió frtot
 vehettek ki, és hogy erre nézve még jobban biztosítsák
 magukat, elhatározták ezen szerződésben azt, hogy a
 társaság fömörnökét, ki egyedül lesz hivatva az építkezést
 ellenőrizni, és kinek utalványozására köteles az igazgató-
 tanács a pénzt kifizetni, ők hozzák javaslatba. Emellett
 elhatároztatt az is, hogy ezen testületnek, mely az
 igazgatótanácsot is képezendő, 16 tagja közül 10-et a
 vállalkozók fognak kinevezni, 4-et az anglo bank és ket-
 tőt a kormány.

Hosszasan fejtegeti ezután a törvénytelenséget,
 mely a részvények kibocsátá a s az alapszabályok alkot-
 tása s a társulat bejegyzésénél előfordul.

Hussar János

Aleendő igazgatótanácsosok az „Európa”-ban gyűlést tartottak, hol az anglo-osztrák bank képviselője előterjesztette, hogy a bank ezeket és ezeket az urakat a kormányának fölterjesztendi a keleti vasut igazgatótanácsosaiul, hogy az elnöknek 6000 forint, a többi tagoknak három ezer forint évi fizetése lesz, hogy azonkívül minden jelenléti jegy után 20 forint fogják kapni, hogy minden utazásért 50 forint napidíjban fogják részesülni. Kérde tehát: vajjon a jelenlévő urak elfogadják-e ezen ajánlatot? Erre egyhangulag az válaszoltak, hogy igenis elfogadják. Igen, de azt mondja az anglo-osztrák bank meghatalmazottja: mi Waring-gel Párisban egy szerződést kötöttünk, mely ime itt van és amint önök látják, a szerződésnek ezen és ezen pontjában mi köteleztük magunkat arra, hogy ezen szerződést változtatlanul elfogadjuk az alakítandó keleti vasut igazgatótanácsosaival és első részvényeseivel, vagyis magával az alakítandó társulattal. Ha tehát önök ezen szerződéseket el nem fogadják, mi természetesen a párisi szerződés azon pontjánál fogva már nem volnánk képesek önöket kinevezés végett ajánlani, a kormányának. Elfogadják-e tehát azon esetre, ha kinevezetelnek, ezen szerződéseket? Amint természetesen találta mindenki, hogy az első kérdésre igent mondtak, ugy esodálkozhatik mindenki, legalább a becsületes ember esodálkozhatik, hogy ezen második kérdésre is azt mondták, hogy igen.

Elfogadták nemesak, hanem kötelezték azon társaságot, mely még nem is létezett, melynek ők senki által nem jogosított képviselői voltak, oly föltételek elvállalására, melyek annak egyenes károsítására, sőt tönkretételére voltak számítván, de melyekről ezen társaságnak egyetlenegy tagja sem tudott semmit.

Időközben azonban Waringuek elfogyott az apró pénze. Tudta, hogy eltart 14 napig, míg a kormány az alapszabályokat megerősíti, 14 napig tehát nem kaphat pénzt. Az igazgatótanácsosok, kik eddig szindarabot játszottak az „Európa” szállodában, most komoly gyűlésre ültek össze február 13-án, és habár még mindig csak mint aleendő tanácsosok szerepeltek, mégis már tetteg beleboctakoztak a részvénytársaság pénzének elköltésébe, s utalványoztak Waring testvéreknek 3 összeget, t. i. 860 ezer, 1 millió 588 ezer, 1 millió 983 ezer forint. Miután azonban az alapszabályok szerint csak akkor lehetett pénzt kiutalványozni, ha a társaság főmérnöke helyben hagyta, a társaságnak azonban főmérnöke nem volt, első teendőjük az volt, hogy Lehmann H.-t főmérnököt véglegesen szerződötték, ki azzal kezdte meg hivataloskodását, hogy kihuzott zsebéből 3 összegről szóló utalványt, előterjesztette az igazgatótanácsnak, kérvén az összeget azonnal kifizettetni, mert Waringnek Londonba kell utazni, s nincs pénze.

Vétket követett el a kormány, midőn ezeket elnézte, ez intézkedéseket meg nem semmisítette sőt hozzájárulásával megerősítette, s osztályosává lett a bűnnek, a csalásnak. Ezen most már nem lehet segíteni, azon a módon, melyet a kormány a törvényjavaslat előterjesztése által igénybe vett, legkevésbé, ez csak tetézné a bűnt. — Most nem lehet már tenni, mint szigorú vizsgálatot tenni, a vétkeseket kikutatni, s megbüntetni.

E végből a maga s elvtársai nevében a következő indítványt nyújtja be:

„Tekintve, hogy a kormány által a keleti vasut ügyében beterjesztett és a képviselőház iródaiban letett irományokból világosan kiderül az, mikép a keleti vasuthálózat kiépítésénél, és a részvényesek által összetett pénz kezelésénél oly eljárás követtetett, mely főnálló törvényeinkkel egyenes ellentétben áll;

tekintve, hogy e törvénytelenségek a kormány be- loegyzése és hozzájárulása, hanyagsága, s mulasztása, vagy tudatlansága által követtetek el; tekintve, hogy ennek következtében ugy az állam, mint egyesek és különösen a részvényesek, — kik a törvény oltalma, a kormány föltügyelete és az állam biztosítása mellett fektették pénzüket egy közhasznú vállalatba — sok milliókra menő kárt szenvedtek; tekintve, hogy a kormányban ezen törvénytelen eljárása és mulasztásai következtében a nagy káron felül az országon a közérkölésiség is mélyen sülyed, az állam hitele pedig — ugy anyagilag, mint erkölcsileg — a legérzékenyebb csorbát szenvedte; tekintve, hogy az 1848-ik III-ik t. cz. 32 §-a szerint a miniszterek feleletre vonhatnának minden oly tettért, vagy rendeletért, mely a főnálló törvények rendeletét, vagy tulajdon szentségét sérti, s általuk hivatalos minőségükben követtetik el, vagy illetőleg kiadatik, továbbá: „A törvények végrehajtásában elkövetett mulasztásokért, a mennyiben ezek a törvény által rendelkezésükre bízott végrehajtási eszközökkel elvárható kötelességünknek tartjuk, s hivatásunknak ismerjük, — azon tényleges, vagy volt minisztereknek, kiknek részvéte az elkövetett törvénytelenségekben s mulasztásokban megállapítható az 1848-dik III. t. cz. értelmében, vád alá helyezését indítványozni.

Miután pedig a keleti mozdonyvasut kiépítését elrendelő 1868. XL. t. cz. 14. §. a közmunka és közlekedési és pénzügyminisztereket — együttesen bizta meg ezen törvény végrehajtásával; és miután ezen két miniszteriumnál a főntebbi törvény alkotása óta ismételtelen változtak a miniszterek, de esetleg azon ügyben, azokon kívül más miniszterek is befolytak, annak meghatározására, hogy névszerint, melyik minisztert s mennyiben terheli a felelősség súlya, indítványozzuk:

Hogy a tényálladék megállapítására az egyes miniszteriumok külön-külön részvéte s az ezzel járó személyes felelősség fokozatainak — illetőleg a minisztereket egyenlőleg vád meghatározására küldjön ki a képviselőház egy 7 tagból álló bizottságot, mely fölhatalmaztatván az illető minisztereket, miniszteri hivatalnokokat s mindazon, kik e vasuthálózat kiépítésénél vagy a reá fordított pénz kezelésénél bármely tekintetben részesültek, — tolvábbá bel- és külföldi tanuk s szakférfiak eskü alatti kihallgatására, a netán szükséges helyszínvizsgálatok teljesítésére, szóval mindarra, ami ezen ügy kiderítésére s megvilágítására szükségesnek tartjuk, ugy hogy az 1848. III.

t. cz. 33. §-a értelmében, a miniszterek vád alá helyezése s a vád kezeléséhez szükséges adatok előkészítve legyenek.

A bizottság tagjai pártkülönbség nélkül oly képviselőkből álltassanak össze, kik sem vasuti igazgatóságoknak, sem a pénzügyi vagy vasuti bizottságoknak tagjai nem voltak.

Aláírva: Simonyi Ernő, Helfy Ignác, Csanády Sándor, Vályi János, László Imre, Patay István, Madarász József, Sréter Lajos, Rátonyi János, Deáky Lajos, Mednyánszky Sándor, Kállay Ödön, Szederkényi Nándor, Németh Albert, Kállay Ákos, Csávolszky Lajos, Lázár Ádám, Majoros István, Bobory Károly, Csiky Sándor, Orbán Balázs, Almásy Sándor, Solymosi Bálint, Gubody Sándor, Ugron Gábor, Péchy Jenő, Máriássy Andor.

Pauler igazságügyminiszter védi magát Simonyi azon vádjá ellen, mintha helyeslené a törvényellenes eljárást, melyet a váltótörvényesek követett. Azért, hogy nem járult Simonyi véleményéhez, ennek ellenkezője sem következhet. Sem a szólónak, sem a vádtevőnek nincs jogában ítéletet mondani az eljárás fölött, — másra van az bízva, az derítse ki majd az igazságot, most egyszerűen visszautasítja a vádat, mintha a bíróság erkölcsi érzete sülyedt, megsemmisült volna.

Simonyi azt feleli, — hogy ha a miniszter ugy gondolkozik, — amint most mondja, fogadja el az ő indítványát.

Szilágyi miniszterelnök heves kitéréssel, melyre egy szélös baloldali képviselő közbeszólása nyújtott alkalmat, fölhívja a házat, hogy ne hagyja magát terrorizálni hosszú beszédű szónokok heveskedése s ingerültsége által s fölhívja, hogy a fontos ügy eldöntését mielőbb eszközölje, ez okból holnap permanens ülést tartson.

Péchy Tamás e helyett holnapra két ülést indítványoz, egyiket 10—2-ig a másikat 5—9-ig.

A ház ez utóbbit fogadja el. Ülés vége 2 óra 15 perc.

Február 2-diki délelőtti ülés.

A ház és a karzatok újra megteltek, sokan azt remélvén, hogy szavazásra kerül a dolog.

Zichy miniszter válaszolt Máriássy Béla interpellációjára a Sebes vize által okozott károk tárgyában. Horváth János 30 nap föntartásával igazoltatik.

A napirenden lévő tárgyhöz Szentimrey Elek szól legelső, röviden pártolja Ghyecy javaslatát, fölemlíti, hogy az utolsó kölesön fölőtti vita alkalmával, Kerkapoly, akkor még miniszter nyerte meg egy ügyes dikcióval a jobbpárt habozó tagjait, azt hiszi, hogy ehhez hasonló manőver most nem sikerülend, a kormányelnök szombaton idő előtt süttötte el tütegit.

Következett Tisza Kálmán, aki igen röviden, teljes tárgyalóssággal és egyedül a szőnyegen lévő tárgyhöz szólott.

A főnforgó kérdést a keleti vasut összes kérdésé- től nemesak elválaszthatónak, sőt elválasztandónak is tartja, mert nem prejudikál sem a vizsgálatnak, sem a másodprioritások jogállásának; és a vizsgálat eredménye káros befolyást gyakorolhatna a képviselők független ítéletére, mely pedig pénzügyi dolgok elintézésénél annyira szükséges,

Nem fogadhatja el a kisebbségi véleményt, mert előzetes ítéletet mond a történet jogosultsága fölött.

Ghyecy javaslata legnagyobb részt megfelel nézet- teinek, csak végpontjára nézve van némi aggály, mert ebben, habár igen óvatosan, de mégis némi ígéretek fog- laltatnak, ő pedig nem akarja, hogy bármely fogadtassék el, ami a ház jövődében szabad elhatározásának némileg prejudikálhatna.

Simonyi Ernő indítványát nem idetartozónak hiszi s azért ehhez hozzá sem szól.

A törvényjavaslatot el nem fogadhatja, mert ez a státusquót föl nem tartja, a társulat helyébe az államot teszi adóssá és biztosítékot nem nyújt, hogy a prioritá- sok csakugyan eladhatók, mi ha meg nem történik, nagy terhet fogna az államra róni.

Ha Majd Simonyi javaslata külön tárgyalás alá kerülend, sürgőtni fogja a szigorú vizsgálat befűzését, kellemtelen ez ügy, de az mindennap kellemtelenebbé és az állam hitelére károsabbá válik.

Szilágyi Dezső azon kezdi, hogy az egyetlen ok, egyetlen kéty, melyet az előtészóló kifejtett nem ele- gendő a törvényjavaslat elvetésére.

Ezután terjedelmesen, s habár kissé ügyvédies, de mindenetre magasabb szempontból tárgyalja a kérdést, magyarázza az elzalogosítási művelet rendezésének szük- ségét, élenken festi mindazon vesztes következményeket, melyek ennek elmulasztása folytán beállanak, s kifejti azon okokat, melyek a prioritások értékesítésés biz- tosítják.

Ezen, alakjában tökéletes, kitűnően előadott beszéd nagy benyomást tön a törvényjavaslat pártolóra, sőt né- mely habozó jobboldalra is.

Csáky Tivadár nem akarja, hogy ezen syren-dal által a képviselőház ébersége elaltatnék.

Szebb számítások is tetteket már a házbán, s hogy mi értékük volt mutatja a szomorú jelen.

Pénzdolgokban a „gondolom” „reményem” „meg- vagyok győződve” argumentumok el nem fogadhatók; biztosítékot csak az aláírás, a kötelezettség nyújt, ilyen pedig arra nézve, hogy a consortium csakugyan átveszi 61 $\frac{1}{2}$ -ért aranyban a kötvényeket, nem létezik. Ez okból hamis alapa építte előtte szóló állításának tünder várat, mely ha ezt elvonjuk alatta, összedől mint a kártyavár. Elfogadja Ghyecy javaslatát.

Gubody Sándor elvárja, hogy az érdekelteket, ex- minisztereket, igazgatótanácsosokat stb. a politikai és er- köliesi szemérem visszafogata tartani a szavazástól.

Szónoknak benső hazafias meggyőződésből származó nyilatkozatai a törvényjavaslat ellen, a baloldal részéről élenk helyesléssel fogadtatnak.

Helfy következnék szavazásra, de kérésére előbb Ker- kapolyi emel szót.

Csalódnak ugymond azok akik azt hiszik, hogy Si- monyi Ernő támadásai ellen fogja magát védelmezni,

ezekre majd megfelel annak idejében, most csak a szőnye- gen lévő tárgyra fog szorítkozni.

Beszédje kezdetén mindjárt azon különös theoriát állítja föl, hogy a részvények arra szolgálának, hogy azok- ra kölesont lehessen fölvenni, egyáltalában nem igen jól volt disponálva a máskor oly hatalmas szónok, s beszéde nem nagy hatást tett, a különben is nagyon megürrült jobb oldali padokon, csak vége felé lettek csattanósak, s csakugyan ügyes rethorikus fogásnak mondható azon állítás, hogy a törvényjavaslatot talán el lehetett volna vetni, most azonban, mióta a házbán kételyek fejeztettek ki nem csak a kötvények de a társulat jogszerűsége fölött is, elfogadása szükséges, másképp oda van az állam egész hitele.

Kerkapolyi után még Helfy szólott Simonyi Ernő indítványa mellett, a ház meglehetősen fáradtan, de türe- lemlem halgatta végig a szónokot, ki is két óraker befe- jezvéen beszédét az ülés is véget ért.

Február 2-ki esti ülés.

Ugy látszik, a hallgató közönség nem veszté el sem türelmét sem érdekelttségét, ezt tanúsítják legalább a zsufoóság telt karzatok. A képviselő urak is nagy számban jelentek meg, sokan a kormánypárt részéről még az este kívánják megejtetni a szavazást, Kovács László azonban ki a kormány többségét 40-re számítja, 6 utban lévő képviselőből álló sucursat igér holnapra, mire min- denki belenyugszik a szavazás holnapra halasztásába.

Csiky Sándor kezdi a hat vágást, indítványozza, hogy azok, kik az ügyben közvetve vagy közvetlenül szerepeltek vagy szerepelnek, a szavazásban részt ne ve- lessenek.

Hedry Ernő ellenzé az osztályokban a törvényja- vaslat elfogadását, később azonban meggyőzték a fölöl, hogy az államra ez által nehezedő teher nem oly tetemes, mint gondolá s arról is meggyőzték, hogy az állam hitele nagyobb veszélynek lenne kitéve el nem fogadása ese- tén, mint ellenkező esetben. Politikai zavart sem akar előidézni ellenzékeskedése által, ennél fogva a törvény- javaslat elfogadására adja szavazatát.

Horn Ede ugylátja, hogy Hedry megtérésének okait Kerkapoly is előadta már, de őt nem győzhették meg ar- ról, hogy a törvényjavaslat okvetlenül elfogadandó. Em- legették a tanácskozás tárgyalósságot; jól van de ezt meg kellene tartani minden oldalról s pressiót nem kelle- ne gyakorolni a szavazókra ijesztgetések által, melyek a javaslat elvetése esetére hitölküvelással rémitenek. E pres- sio esorbítja a kormánypárt védekezésének emlegetett tár- gyilagosságát. E fégyver szerz meg a kormányt a győ- zehnet a 153 millió kölesön megszavazásakor, e fégyver- hez nyulnak ma is. Kiki beszéljen mint képviselő, de nem mint érdeklött, nem mint ügyvéd. Ezt tették Kerka- polyi és Szilágyi Dezső. De e két ügyvéd egymást ezáfölja meg. Az egyik biztosított, hogy a javaslat elfogadása nem feltételezi a másodfoku prioritások jogosultságot, a másik pedig azért sürgőt megzavazását, mert különben e prioritások érvényteleneknek nyilváníttatnak. Egyébiránt ez szokott kimenetele lenne a rossz ügy védekezésének s kár az ellenzéket vádolni az ország bekövetkezőt bu- kásáért; ez a kormány tetteinek eredménye. A dologra törve, Kerkapolyt van igaza; megszavazva törvényja- vaslatot a másodfoku prioritások érvényes volta kimonda- tott, ezt pedig senki sem akarja, nem is akarhatja, míg a megemlített vizsgálat eredménye s a bíróság ítélete tudva nines. Nem akar praedjudikálni a bíró ítéletének; a tör- vényjavaslat elfogadása ez lenne. A vizsgálat kimenetele iránt nem osztja Kerkapoly optimizmusát, épen nem hiszi, hogy a vizsgálat arról fog meggyőzni, hogy az adósság esínálása a vasut kiépítésére elkerülhetlenül szükséges volt, s ha a vizsgálat igazolni fogja e kétkedését, az eset- ben a most megszavazni kért összeg megfizetése nem a megmenteni óhajtott társulatot, hanem büntös hivatalnok- kait terheli. Míg e kétség fenáll, nem szabad a törvényja- vaslatot megszavazni.

Nem fogadja el a törvényjavaslatot azért sem, mert nem veti végét ezen átalános odiosus állapotnak. A részvényesek nem sokat nyernek ezáltal, a pénz a köl- esönző konsortium pénztárába foly s a vállalat nem lesz jövedelmezőbbé. Mégis megszavazná, ha biztosíték len- lenne rá, hogy néhány hónap múlva egy újabb törvény- javaslat majd a részvényesek számára fog kivánni nö- hány milliót. De arról senki sem meri őt biztosítani. Kü- lönségek találja a theoriát, melyet Kerkapoly a rész- vények és a prioritások közti viszonyra nézve föllállít. Előadja itt az ő értelmezését a prioritások fölöl: így ér- telmezi mindenki a világon, Kerkapoly értelmezését a szédélgők találták ki. Ismétli: nem fogadja el a törvény- javaslatot, nem járultak a különvéleményhez, azonban Ghyecy határozati javaslata a leghelyesebb megoldást eredményezi. A törvényjavaslat csak előhírnöke annak, mely a részvényesek megmentésére beterjesztetni fog, s végre is nem fog egyéb hátramaradni, mint megvenni a vasutat. Azért kell elfogadni Ghyecy határozati javasla- tát, mely az ügy tisztázásához vezet, amely után az állam tudni fogja, mit kelljen tennie. Ami a vasut megvételét illeti, az nem lehet rossz megoldás és inkább ráadná erre szavazatát ma, mint a tárgyalás alatt lévő törvény- javaslatra. A megvétel nem is kerül sok pénzbe, nem annyiba, mint mennyit pár hónap múlva részvényesek számára kérni fognak. Ez eszme benne van, Ghyecy indítványában, s kéri a házat, fogadja el azt. (Élenk helyeslés balról.)

Szilágyi Dezső és Kerkapolyi személyes kérdésben szólának föl. Zsivkovics meggyőződve, hogy nem a jelenlegi kormány a bajnak okozója elfogadja a javasla- tot. Lázár Ádám a javaslat ellen, Csanády és Patay Simo- nyi indítványa mellett nyilatkoznak.

Seki sem lévén szólásra felírva következnek a zár- beszédek.

A központi előadó elállván a szótól, következett Ghyecy Kálmán, kinek beszédét ma csak kivonatossan, de holnap egész terjedelmében hozzuk.

Ghyecy Kálmán meggyőződött arról, hogy a házbán mindenki tisztázva óhajta látni ez ügyet, ez célja az ő indítványaának, melynek alapján kormányt sem lehet célja praedjudikálni a bírák ítéletének. Ha nagy csapás lenne

ki nem váltás esetén a prioritások elárverezése, nagyobb baj lenne ennél, ha elvállalva a fizetést, azt teljesíteni nem tudnók. A rendelkezés alatt álló segélyforrások nem sok reményt nyújtanak. Indítványának célja megmenteni az államot a fizetésképtelenségtől s a kérdés eldöntését az ügy tisztázásával egy időre halasztani. Simonyi indítványa elébe vág a vizsgálatnak, bármely alaposak, legyenek is az általa fölhozottak, melyek csak egyéni nézetek, s a vizsgálat eredménye nyomhatja azokra a meghitelesítő peeséket. Nem fogadja el.

Simonyi Ernő nem akart a bírónak praedjudikálni, de kénytelen volt az elmondottakat fölhozni annak bizonyítására, hogy a törvényjavaslat semmi törvényes alapon nem nyugszik. Egyébiránt belenyugszik abba, hogy indítványa érdemében akkor határozzon a ház, mikor a vizsgálat eredménye tudva lesz, — az elmondottak nem voltak mégsem fölüllegesek, mert a közönségnek joga van tudni az ügy állását a vizsgálat lefolyása előtt is, de fölülleges volt az igazságügyminiszter ingerültsége, mert ő nem akart ítéletet mondani a bíróságok eljárása fölött, egyébiránt abban a §-ban, melyet a miniszter szóló ellenében a váltótörvények védelmében fölhozott, épen nem szól a kérdéstről. Hogy az éjszakai vasutnál is úgy járnak el, mint a keletinél, csak szomorú, mert az újabb törvénytelenség nem szentesíti az előbbi. Megjegyzji még, hogy a pénzügyi és vasuti bizottság tagjai ellen személyes ellenszenv nem ösztökéli, csak eljárásukat ez ügyben nem helyeselti. Azután sorba vevé az utána és előtte szóló képviselőket s beszédek részletes czáfólatába beosztákozott, — a czáfolat vasárnap elmondott bőséges érveléséből telt ki.

Zsedényi a házszabályokra hivatkozva, jogtalannak nyilvánítja az elnök eljárását, melylyel töle a zárszót elvonta. Kéri a házat, ítéljen e kérdés fölött.

A többség úgy értelmezé a házszabályokat, hogy Zsedényi többé nem szólhat.

Tisza Kálmán személyes kérdésben szól s megjegyzi Horn ellenében, miszerint már rég megtanulta, hogy dobbal nem lehet verebet fogni.

Szlávy miniszterelnök, még egyszer akarja a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlani, polemizál az előtte szólókkal, s végre erősen támadja Simonyi Ernőt — sok mindenféle oknál fogva ki akarja zárni, ugymond számos képviselőket a szavazástól, de kérdi nem-e érdekelt azok is, a kik a társulat közgyűlésein szóvivői voltak a részvényeseknek.

Szónok sajnálja a botrányt, Simonyi Ernő keresi azt és gyönyörködik benne, azt említi a képviselő ur, hogy a kormány Pompejus köpenyében buj, Simonyi pedig hiába burkolózik Cato togájába, kilátszik még is a Mephis toflesi lóláb.

Simonyi ingerülten vág vissza formális kihívást intézővén Szlávyhoz, azt mondá t. i. hogy ha a miniszterelnök személyeskedni akar, tegye ezt a házon kívül, ott Simonyi Ernő mindég kész lesz megfelelni.

Ezen kemény összeütközés feletti zajos és különféle commentárok közt 9 óra után zártaszott a ház.

Február 3-diki ülés.

A közönséget ugylátszik inkább érdeklik a szónoklatok mint a szavazás eredménye, mert a karzatok korántsem teltek meg annyira, mint a megelőző napokon.

A ház physiognomiája a feszült várakozás jellegét mutatja, senki sem tudja mi lesz a szavazás eredménye.

Somssich Pál az országban létező inség indokából, a belügyminiszterhez interpellációt intéz, azon alapon, hogy több meglepő intézkedéseket tett gabonaszállítványok iránt s ennek idejében kellelvén történnie, szükséges, hogy erre a belügyminiszter az engedélyt még most kiadja.

Interpellációja így szól: Miután nem lehet, fájdalom többé nem lehet kételkedni azon, hogy az ország több vidékeinek lakosai élelmi szerekben már is szükölködnek, legközelebb pedig ennek teljes hiányával fognak küszködni.

Miután ezen nagy és aggasztó bajnak enyhítésére azon egy millió forint, melyet a ház az inségek segélyezésére megszavazott nem elegendő.

Miután a helyhatóságok közül többen ezt belátva, önmagok erejével kívánának segíteni, és legalább arról, hogy a mindennapi kenyérré szükséges gabona a vásárpiaconok kapható legyen, még idejében gondolkodni szándékoznak, s e végre megyei, illetőleg községi jótállásnak följajlásával akarnak szerződni a vállalkozókkal, kik különben ily szállítványok eszközzésére hajlandóknak nem mutatkoznak;

tisztelettel kérem a belügyek élén álló miniszter urat, nem tartaná-e czélszerűnek, előre tett általános nyilatkozatával tudatni a helyhatóságokkal, hogy a mennyiben föntebb említett intézkedéseket a vidéki lakosság érdekében tenni szükségesnek látnák, az ellen a kormány-nak kifogása nemcsak nem lenne, sőt azokat előre is helyesli és megerősíti.

Szapary Gyula gr. belügyminiszter kijelenti, hogy ha a megyék ilyes intézkedéseket tesznek, azokat ő támogatni fogja; azonban azt, hogy erre a hatóságok már most fölülállítsanak, nem tartja szükségesnek.

Somssich Pál reméli, hogy a miniszter az igató hivatal lassúságát le fogja győzni s az intézkedés nem lesz késő.

Szapary Gy. ezt visszautasítja.

Tisza Kálmán. Ezen interpelláció indokából figyelmezteti a házat egy, még december hóban benyújtott hasonfárgy interpellációjára s kéri, hogy mielőbb tárgyalás alá vétessék.

Szapary Gyula gr. is kívánja, hogy az mielőbb tárgyalás alá vétessék.

Simonyi Ernő figyelmezteti az elnököt, hogy a ház órája 55 perccel később jár ma mint tegnap. (Nagy Derülttség.)

Elnök azt állítja, hogy máskor sem szokta a ház üléseit előbb kezdeni, különben ő az órát nem igazította hátra (Derülttség.)

Elnök. A mai nap első tárgya a törvényjavaslat fölötti szavazás. Több felől adatott be indítvány névszerint szavazásra. Kihuzza az R betűt.

(5 perc után.)

Elnök azt hiszi, hogy Csiky Sándor indítványa, mint az alapszabályokba ütköző, szavazás alá sem kerülhet, a ház hallgatag hozzájárul e nézethez, először tehát a törvényjavaslat fog szavazás alá bocsáttatni, s ha az megbuknék, Ghyezzy határozati javaslata. Simonyi indítványa pedig ki fog nyomtatni, s szokott módon tárgyalatni.

Következik a névszerinti szavazás; számos képviselő a jegyzővel együtt jegyzi a szavazás eredményét, mely alatt a folyószón is nagy élénkség uralkodik, ott a Lónyay s Gorove-Horváth fractiók több, a szavazástól távolmaradó tagja demonstratív sétálgat, több képviselő már csak akkor távozik midőn nevének felolvasására kerül a sor, így például gróf Hunyady László, a baloldal némely nemmel szavazó jobboldali szavazását helyesléssel fogadja, például Paczolayót, Bánóót, Házmánét, stb. Báró Sennyey Pálnak 3-szor is el kell mondania az igent míg megházik, Gorove ajkairól is nagyon halkán hangzik e szócska.

A szavazásnak vége, az eredmény kihirdettetik: 443 igazolt képviselő közül igennel szavazott 166, nemmel 155, távol volt 121; elnök nem szavazott.

A többség tehát 11. beleszámitva a 7 minisztert a ki a szavazásban részt vett — ezen eredmény meglepte a kormányt, melynek több tagja azt nyíltan vereségnek mondá.

Csak hosszabb idő múlva lehetett az ülést folytatni s a részletes tárgyalást megkezdeni.

Az első és második czikk változatlanul elfogadtatik, a 3-iknél Ermszt a VIII. osztály különvéleményét ajánlja, mely szerint a kormány zárlat alá vevén a vasutak azt maga kezelje, ezen indítványt Simonyi Lajos és Mariássy Kálmán pártolják, Mátyus Korizimes és Szlávy ellene szólnak.

Helfy a végzavakat kívánja kihagyatni, melyek szerint a kamat, ha a vasut tiszta jövedelméből ki nem telik a biztosított kamat összevgeből vevendő.

Simonyi Ernő pártolja az indítványt, mely ellen Szlávy nyilatkozik.

Popovics egyik módosítványt sem fogadja el.

Az eredeti szerkezet megmarad. Steiger a 4-ik szakasz után új szakaszt javasol, mely a kormányt felhatalmazza a társulattal szerződésre lépni.

Szlávyi nem idevalónak tartja az indítványt, mely szavazásnál senki által sem pártoltatik.

Simonyi módosítványa, hogy vasutársulat helyett — melynek jogszerűségét ő el nem ismeri — vasut tétesék Helfy pártolása daczára, Szlávy ellene felszólalása után elvették.

Ezzel a részletes tárgyalás be van fejezve, a harmadszori olvasás a holnapi ülés napirendjére tüzetett.

Következik a pénzügyi bizottság határozati javaslata, melyben ki van mondva, hogy a törvényjavaslat elfogadása a vizsgálatnak semmiben sem prejudikál, s a felelőségtől senkit sem ment föl, ez Tisza Kálmán azon megtoldásával, hogy a vizsgálat s egyáltalában az egész ügy mielőbb minden irányban fejeztessék be, egyhangulag elfogadtatt.

Ezután kérvények tárgyalattak, az ez alkalommal kifejtett vitáról holnapi számunkban tesszünk jelentést.

Különfélék.

Budapest, február 3

— **Udvari hírek.** Királyné ő fölsége tegnapelőtt délben hagyta el fővárosunkat, s Noposa báró és Ferenczy k. a. kíséretében Bécsbe utazott. — Király ő fölségét országos utjában kísérik: Bellegarde gr. főszármegyéd, Pejasevics gr., Lobkovicz hg. Grünne gr., Löhmeyen br. Némethy s Salis br. örmagyok, ő fölsége szármegyédjei: Wersebe és Keönczeöl száradások; dr. Löbl tanár ő fölsége orvosa. Ö fölsége katonai irodája, Beck vezérőrnagy, Kraus ezredes, Bakolovics kapitány, s Teszar, Hal-kuvicz hivatalnokok. Ö fölsége kabinet irodáját képviselendik: Braun br. államtanácsos, Hoffmann kormánytanácsos, Saviczki udvari titkár. A főlovaszmeister helyettesek: Breeska. A külügyminiszterium részéről jelen lesznek: Andrássy Gyula gr. a külügy és a királyi ház minisztere, Hoffmann br. osztályfőnök, Wawrik s Ökolj-csányi osztálytanácsosok, Swegel minisztertanácsos. Ö fölsége szolgálatvezetője és környezete 36 egyénből fog állani.

— **A bírák és bírósági hivatalnokok** rangfokozata a hivatalos lap legközelebbi számában megjelent igazságügyminiszteri rendelet szerint következő: II. rendfokozat. A kir. kuria semmitőszéki és legfőbb ítélőszéki osztályának elnökei. III. rangfokozat. A budapesti kir. tábla elnöke. IV. rangfokozat. A marosvásárhelyi kir. tábla elnöke. A kir. kuria semmitőszéki osztályának alelnöke. A pesti kir. táblának alelnöke. A kir. kuria legfőbb ítélőszéki osztályának a tanácselnökök. A kir. korona ügyész. V. rangfokozat. A kir. táblák tanácselnökei. A kir. főügyészek. A kir. kuria semmitőszéki s legfőbb ítélőszéki osztályának a bírái. A Budapesten székelő e. f. kir. tör-székek elnökei. VI. rangfokozat. A kir. tábláknál a bírák. A vidéki e. f. kir. törvényszékek elnökei. A Budapesten székelő e. f. kir. törvényszékek alelnökei. A kir. főügyészek helyettesei. VII. rangfokozat. A kir. tábláknál a pötbírák. A kir. felsőbb bíróságoknál az elnöki titkárok. A kir. felsőbb bíróságoknál a tanácsjegyzők. VIII. rangfokozat. Az e. f. kir. törvényszékeknek a bírák. A kir. járásbírák. A kir. ügyészek. A kir. felsőbb bíróságoknál a segédtanácsjegyzők. A kir. felsőbb bíróságoknál a fogalmazók. A kir. főügyészségeknél a fogalmazók. Az orsz. fegyintézetek igazgatói. Az orsz. vegyész i müteremenél a vegyész. A kir. felsőbb bíróságoknál a segédhivatali főigazgatók. IX. rangfokozat. A kir. aljárásbírák. A kir. alügyészek. A kir. felsőbb bíróságoknál alkalmazott segédfogalmazók. A kir. e. f. törvényszékeknek a jegyzők. A kir. e. f. bíróságoknál a telekkönyvvezetők. Az orsz. fegyintézeteknél az ügynök, a lelkész és az orvos. A kir. felsőbb bíróságoknál a segédhivatali igazgatók. A kir. főügyészségeknél a segédhivatali igazgatók. A kir. e. f. törvényszékeknek a irodaiigazgatók. A kir. felsőbb bíróságoknál a segédhiv. igazgató-segédok. X. rangfokozat. A

kir. e. f. bíróságoknál az aljegyzők. A kir. e. f. bíróságoknál a telekkönyvvezetősegedek. Az orsz. fegyintézeteknél az ellenőr, a gondnok és a tanító. A kir. felsőbb bíróságoknál az irodatisztek. A kir. főügyészségeknél az irodatisztek. A kir. táblánál az irnokok. Napidíj 3 frt 50 kr. XI. rangfokozat. A kir. e. f. törvényszékeknek az irodatisztek. A kir. főügyészségeknél az irnokok. Az orsz. fegyintézeteknél az 1-ső tiszti irnok. XII. rangfokozat. A kir. e. f. és felsőbb bíróságoknál, valamint az ügyészségeknél a joggyakornokok. A kir. fogházfelügyelők. Az orsz. fegyintézeteknél alkalmazott 2. és 3. stb. tiszti irnokok. A kir. tábláknál a járulnokok. A kir. e. f. bíróságoknál az irnokok. A kir. ügyészségeknél az irnokok.

— **A vita-pályázat,** melyről előleges jelentést tettünk, tegnap ment végbe az ügyvédegyet helyiségében. A vita tárgya az „esküdtőszéki intézmény helyessége és meddig való kiterjesztése“ volt. Ezen kérdés fölött azonnal érdekes vita fejlődött ki a pályázók között, melyet a pályabírák: Sárkány esküdtőszéki elnök, dr. Siegmund ügyvéd és Kiss Józsa kir. táblai bíró nagy figyelemmel hallgattak, s végül az ügyvédjelöltek és joggyakornokok egylete által kitézött 2 arany jutalmat a legjobban vitatkozó Czukor Samu urnak ítéltek oda.

— **Dr. Giskra** felől a napokban azon meglepő hír járta be a lapokat, hogy Giskra öngyilkos lett. Ezen hír valóságában sokan nem bizván, távirdui uton kérdést intéztek Bécsbe, s önnét minden idevonatkozó kérdésre bámulattal felelték, miszerint Giskranak épen semmi baja sincsen. Sőt egy magyar képviselőnek tegnap maga Giskra küldte szintén a következő választ: „Feleltébb meglepett a kérdés. Nagyon kérem, tudósítson a kérdés oka iránt. Misem történt, mi a kérdés fölvilágosíthatná.“ Dr. Giskra.

— **Nemzeti színház.** A nemzeti színházban „IV. Henrik“ tegnap este három év óta először került színre, eléggé nagy számu közönség előtt, melyet mind végig derült hangulatban tartottak Falstaff kifogyhatatlan hazugságai és páratlan eszjei. Falstaffot Szigeti József oly kitűnően alakítja, hogy figyelmünket folyvást ő vevén igénybe, szinte megfeleldeztünk a többi szereplőkről, mi különben ezekre nézve csak előnyös. E sorokban is megfeleldeztünk róluk, s csak Lendvayné emeljük ki dicsőreleg, ki nagyon kedves és kedvelés Peryné volt. A dráma bíráló-bizottság „Macrinus, a kegyencz“ tragédiát és „Szőlő igazat, betörök a fejed“ vígjátékot előadásra nem ajánlotta. A kéziratok a könyvtárnoktól visszavehetők. Budapest, január 31. 1874. Szigligeti Ede, igazgató.

— **Rövid hírek.** Trank Ágoston nyug. selmezbánya-kerületi főpénztárnoknak a „martonyi“ előnév használatát díjkötelesen engedte meg s a magyar nemességet díjmentesen adományozta ő fölsége. — Temesvártt a himlő annyira dühög, hogy már valóságos járványos alakot öltött. — Wahrmann Mór szemét tegnap operálták Bécsben. Az orvosok tanácsa oda nyilatkozott, hogy Wahrmann még pár évig nem fogja elérni a teljes megvakuulás iszonyu szerencsétlensége. — Salamon Ilona váltóhamisítási perében a bíróság ítéletet mondott. Ezen ítélet Salamon Ilonát hamis okmány készítése által elkövetett csalás büntetésében, illetőleg kísérletben bűnösnek nyilvánította, s ez okból befogatásától számított 2 évi börtönrre ítélte. A váltóhamisítási büntetés azért nem volt megállapítható, mivel Salamon Ilona nem Szentkirályi Mór, hanem annak fia irását utánozta. — Lang Mihály, a helybeli német evang. községnek 41 év óta működő lelkésze elhunyt 71 éves korában. Temetése tegnap d. u. ment végbe, s a gyász szertartásnál nagy néptömeg jelent meg. — A bodzafás stáció-utca közti rozszant sarokház tegnap éjjel porig leégett. — A jogász báli tiszta jövedelme 1024 frt volt. — Gyöngyös városának polgármesterévé Horner Gusztáv választott meg.

Nemzeti színház. Szerda február 4: „Csalódások“ vígjáték 3 fölvonásban.

Táviratok.

M. Vásárhely, február 3. (A „Középpárt“ magán távirata.) Horváth Gyula ma Balavásáron képviselőül megválasztatott.

Posen február 3. Ledochovszky érseket ma a rendőrfőnök elfogta s azonnal Frankfurtba kísérte.

Paris, február 2. A „J. Officiel“ 82 maire kinevezését közli, leginkább a Gironde, Aisne, Haute-Vienne és Gard megyékben.

Versailles február 2. A nemzetgyűlés befejezte az új adók fölötti általános vitát.

Haage, február 2. Pulo-Penangból távirják, hogy az utolsó döntő győzelem folytán a háboru alighanem véget ér. Hírlík, hogy a szultán meghalt. A cholera ismét kitért s a tartaléksapatból 83 ember lett már áldozata.

Kopenhága február 2. A legfelsőbb törvényszék helybenhagyta az internationale kitalását Dániából.

Közzgazdaság.

Budapest, február 3.

A budapesti gabna és értéktőzsdéről. Febr. 3-án. Gabonában csekély vételkedv mellett a hangulat némileg megszilárdult; a tőzsdén élénk forgalom és emelkedő irány uralkodott. Eladattak: magyar sorsjegyei 84-50, vasuti kölesön 99-36, keresk. bank záloglevelei 86-50—86-75, szőlőváltási kötv. 72-50, magy. hitel. 141-50—142, földhitel. 59-25, takarékn. és hitel 60-75—61, muni-cip. 29-50, orsz. közp. 74-75, egyleti bank 40-50, pesti közüti 353-50, m. biztosító intézet 9-25 frtjával fizetve. Valuták szilárdak; 20 frank arany 9.03 $\frac{1}{2}$, cs. arany 5-25, tallér 1-69 $\frac{1}{2}$ —1-69 $\frac{1}{2}$.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. február 3-án.

Gabona-árak.		Vámmászánkint		Részvények.		Adva Tartva		Magy. vasuti köles (120 frt ez.)		Adva Tartva	
Haag.	Befiz.	font	frt	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva
Buza, bányási ó v. uj	83	7.60	7.75	925.	935.	500	Első magyar serfözde . . .	415.	420.	99.40	99.60
" " " " " " " "	85	7.85	7.95	200	Haza	200	Sertészhalál	180.	185.	159.50	160.
" " " " " " " "	87	7.75	7.85	800	Pannónia	360.	200 Athenaeum	250.	252.	119.	121.
" " " " " " " "	88	7.95	8.10	100	Pesti bizt.	62.	500 Pesti könyvnyomda	640.	650.	249.	240.50
" " " " " " " "	85	7.95	8.10	200	Hunnia	95.	500 Egyesült magyar gőzhajó-társ.	7.50	8.	994.	996.
" " " " " " " "	87	7.85	7.95	800	Unió	185.	500 Ganz-féle vasöntőde	376.	378.	521.	523.
" " " " " " " "	85	7.95	8.10	200	Budai	353.50	200 Gschwindt-féle szeszgyár	235.	236.	213.	214.
" " " " " " " "	88	7.95	8.10	100	Budai hegyipálya	100.	200 Börgyár	85.	86.	209.50	210.
" " " " " " " "	87	7.85	7.95	80	Municzipális hitelintézet	50.	200 Gyapjamosoda	100.	102.	459.	461.
" " " " " " " "	85	7.95	8.10	200	Magyar általános hitelbank	29.25	100 Salgó-tarján közszénbánya	102.	104.	334.	335.
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	85	Angol-magyar bank	36.75	200 Schlick-féle vasöntőde	167.	170.	161.75	162.
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	160	Magyar általános hitelbank	141.50	200 Sósuti kőbánya	116.	118.	203.	204.
" " " " " " " "	88	8.05	8.15	200	Franco-magyar bank	32.	500 Első magyar szeszfinomító	160.	165.	96.	96.25
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	100	Magyar általános földhitel-társ.	59.	200 Alagut	86.	88.	86.50	87.
" " " " " " " "	88	8.05	8.15	50	Takarék- és hitelgyűjtő	60.75				86.50	87.
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	50	Buda-ó-budai népbank	37.75				91.60	91.75
" " " " " " " "	88	8.05	8.15	100	Iparbank	53.				86.50	87.
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	200	Budai kereskedelmi és iparbank	200.				91.	92.
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	500	Pesti kereskedelmi bank	715.				84.75	85.
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	200	Pesti iparbank	430.				85.	85.25
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	100	Budapesti kézművesbank	69.50				140.	141.
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	70	Pesti egyetemi bank	37.				131.75	132.25
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	50	Hivatalnok hitelgyűjtő. I. em.	46.				111.70	112.90
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	80	Kisbirtokok hitelintézet	47.				65.50	66.
" " " " " " " "	88	8.05	8.15	100	Országos közp. takarékp. 5%.	74.50					
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	1000	Pesti hazai	2500.					
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	100	Budapesti fővárosi	180.					
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	100	Kőbányai takarékpénztár	46.					
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	100	Külvárosi takarékpénztár	55.					
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	40	Szentendrei takarékpénztár	42.					
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	60	Ujpesti takarékpénztár	38.					
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	500	Árpád malom	48.					
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	500	Blumfélé	37.					
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	500	Concordia	285.					
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	200	Erzsébet	113.					
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	160	Luiza	144.					
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	200	Molnárak és sütők	210.					
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	500	Hengermalom	780.					
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	300	Victoria	108.					
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	100	Első budapesti	630.					
" " " " " " " "	87	8.05	8.15	100	Budai gyárudvar	21.					
" " " " " " " "	85	8.05	8.15	100	Pannónia	490.					

HIRDETÉSEK.

Chinai-ezüst evő-készletek gyári raktára. Balesetes árjegyzékkel kívánatra bérmentesen eszolgálunk.

Fűtő-szerek.
Tűzfűtő, borsó és szénlapát tartalmú készletek 150-3 frt. valdai angolok 50-750. Mandalló-állványok fűtő-készlettel felszerelve 4.20, 10-15 frt. szinten ilyenek kinyitók és egyéb alakok ábrázoló festményekkel 8-20 frt. Mandalló-keretek a-tól vasból és sárgarézről 2.70-20 frt. Kályha-előtűzcsák vasból és sárgarézről 1.75, 4.25 frt. Kád, asztal- és kosarak másból 3-12 frt. szinten ilyenek pléből 6.75-15 frt. Kályha- és kandalló-ernyők, különösen kiállítanak. Fűtők 70 krtól 4 frt.

KERTÉSZ ÉS EISERT PESTEN,
Dorottya-utca 2., színházteri szeglet, ajánlják
őszi idény-cikkek
dús választékát.

Thea-eszközök.
Számosfajta 3.50-4.50 frt. valdai oroszok 12-35 frt. Thea-üstök Bercsényi-lampákkal 10-20 frt. Thea-üstök állványon 2-10 osztatú 4.50 krtól 25 frt. Theakannák 1-12 osztatú 2.80-12 frt. Thea-tálcák fényesre polírozott minden nagyságban 1-10 frt. fából készült 5.50-12 frt. Thea-üstök 25 forintig. Thea-szűrók pakfong, alpacca és chinai ezüsthől 25 krtól 350 krtól. Thea-golyók, teajásztók, teajásztó fűtő- és víz-órák, gyors forrázó, theaszelecsenek, palacsok és szekerények stb.

Légvonatmentő pamuthengerek.
Az eddig ismert egyetlen előkészített, melynek segítségével a legveszélyesebb tükeletet el lehet zúzni. Egy közepes nagyságú ablak elzárása körülbelül 150 krtól kezdve, a mellékelt utasítás szerint igen könnyen alkalmazható. A hengerek árai, ablakokra való fehérek 4 kr, barnák 5 kr, ajtókra való fehérek 6 és 10 kr, barnák 7 és 11 kr. Helyben egy ablak elzárásának munkájáért 20 krt számítottunk.

Francia gyorsforraló lámpa.
(Rechaud a gazmo forró.)
Ezen új találmány, gyors és könnyű kezelése és takarékoságánál fogva minden háztartásnak ajánlható szesz-lámpa, valdai kis takaréktűzhelynek nevezhető. A szesz viz, tej, sat. elforraltatásához, thea főzéséhez, mint egyéb melegítéshez és készítéshez alkalmas. Kisebbségben 2.75, nagyobbak frt 3.-, nagyok frt 3.50. Egy kis sorpenyőcske külön frt 1.75. Egy thea-kanna külön frt 1.75.
Tökéletesen felszerelt uti-rechaud frt 3.50.

Angol vízszűrő-készületek.
Az egészség fenntartása első feltétele, tisztán, egészséges ivóvizet előállítását, ezen készülékkel biztos lehet élni. Kisebbségben 1.50-2.50 frt. 2.50, 3.50-11.50 frt. A víz egyzersémen hűsítő nagy 10-édeszkészületek frt 10.50-48 frt.

Francia soda-(szik)-vízkészítő gépek.
Melyek segítségével kiki készítheti ezen kellemes és egészséges elonyos italt.
frt 9.-, 10.-, 11.-, 14.50, 17 frt.
A kiválasztott porokkal szintén eszolgálunk

Különlegességek.
Uj találmányok.
Comfort non plus ultra kávéfőző gépek. Az eddig használtban voltak irányában meg azon előnyvel bírnak, hogy benyújtottak kényelmesebb tisztítható.
1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 10. sz. frt 1.50, 2.50, 3.50, 4.50, 5.50, 6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 10.50, 11.50.
Cafetiere a filtre mobile egy új egyszerű fehér pléből készült, mindazonáltal kitűnő gőz-kávéfőző-gép, melyet takarékoskészenlyen vagy borszással is használhatni.
frt 1.60 2.- 2.50
A francia gyorsforraló-lámpával alkalmazva, ez a legelőnyösebb borszással-gőz-kávéfőző-gép.
Angol készítmények különféle készítmények némelyek frt 1.50, 2.50, 3.50, 4.50, 5.50, 6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 10.50, 11.50.
Eszernyők alpaccaezüsthől frt 3.25-4., se-lyemből frt 6.85-10.50, 12 bordás angol ernyők frt 10.50 15 frt.
Rugany esernyők frt 8.50.
Angol Legging, városban mint szabadban használható csúszó borszással (kamasznik) párja frt 4-10.
Angol paraszfallak, minden lábbelibe rakható, megvédi és nedvesség ellen óvók, párja 45-60 krtól 1 frt.
Cork Respirators, téli időben a hideg levegő beszívását akadályozó készülék mell-betegség számára frt 75 krtól 2.40.
Asztali csengettyűk, nyomó készülettel 1.80 5 frt. Közösségeknek 40 krtól 2 frt.
Párisi ajtócsengettyűk, minden ajtóra könnyen alkalmazható frt 5.50.
Angol pénz- és íromány-szekerények fényesre polírozott szilárdan készíttve, biztos lakatokkal 8-16" nagyságban frt 4.50-14.-.
Dehányvágó gépek kitűnő szerkesztésűek. Kisebbség frt 16.-, nagyobbak frt 18.-.
Francia felkötő-órák 36 óráig járó művel és felkötő frt 7.50.
Maelzel-féle metronomok zenészek számára frt 9.50.
Hygro-Barometer Morand, órákkal, az idő előre biztosan jósó, ill. legnépszerű darabja frt 5.50.
Virágcserep-díszek, nagyobbítottak, színes fa-lécsékből, darabja 20, 25 kr. 1 frt.
Armece-Bazsar, legfinomabb angol borotvák frt 2., 2.25, borotvaféműk 50 krtól 4 frt.
Jégpatkók, a sarokra feleforralhatók, esee ellen mentők, 50 krtól 1.40 frt.
Cizmetlemezűk több rendbeli készíttve nemekben frt 1.-3.
Asztali díszórák, meggyorok és dióknak használhatók 60-90 krtól 2.40 frt.
Szárdinianszelecsenyítők, igen cél-szerűk drbja 50 krtól 1 frt.
Tejfejlesztő-üstök, csúszó kis készíttve a tej sűrűsége biztos megőrzéséhez darabja 75 kr.

Lak-díszek.
Virág-asztalok frt 8-32. Papirkosarak, kalitkák asztalokon és függőzesteni valók, agas gyertyatartók, függő virágkosarak és éjjeli mécsék, látogatójegyek-tálcák, márványtűző-vagy oszlopok, szobrok, mellékelt, angola, laborszék, laborszék tengeri fűből, cocous-és ruganyból, vaseszernyőartók sat.

Fegyverek.
Percussió, Lefaucheur és Lancaster vadászfegyverek, revolverek, pisztolyok, tüskék, mindenféle vadász- és hadi fegyvereket is ajánljuk a kívánatra szívesen eszolgálunk rajzokkal ellátott árjegyzékkel.

Lovagló-szerek,
angol dísznőbőr-nyergok 15-30 frt. kantár-nyergok, kengyelvas- és gószájúak, terhelők, köcsökök, kongyeltasak, zablak, sarkantyúk stb.

Társasjátékok.
Sakk, ma'om és damjátékok, dominó, tartalékjátékok, finom játszó kártyák, játékbártyák, kártyapresek, roulette, angolai, lutri, versenyjátékok és egyéb társasjátékok.

Ékszer,
mellétek, ékszerkészletek, hajtűk, medallionok, ingujj- és elgombok, nyakkendő-tűk sat. a legújabb ízlésben és a legújabb technikában. Chatelaines-börök, díszes női óv-és kezi-táskák stb.

Színházi látcsövek
dus választékban 4 ft 50 krtól kezdve 36 frt.

Korcsolyák
közönséges és legfin. új szerkesztésűek, párja frt 1.60-12.

Rugany-tárgyak.
Vízmentes ötönnyűk ujakkal és fele-fedővel frt 10.75-20.- Lovagló- és köcsök-köpenyek frt 17-27.-
Felsőbőr gyermek, lányok, hölgyek és urak számára 85 krtól frt 1.40 krtól párja. finom angol sár-as hölgytelcsapok 2 frt.
Jégpatkók frt 3.50-5.50.
Ágyberakások 90 krtól 5 frt.
Lábbasnyergok, állóvet-és seb-fecskezők, mellőzők stb.
Angol gyermek-szopók-üstök-alkalm. szék, a legújabb Londonban 1 frt. Legjobb Porretfélek, az anyamellét, alakját és mákódesét illetve természetesen utána-zók. drbja frt 1.50-3.50.

Irásbeli megbízásoknál, melyek gyorsan a kellő figyelemmel eszközöketnek, a megrendelt tárgyra szánt árakat körülbelül meghatározást kerjük. Meg nem felelő tárgyak visszaküldhetők.

Török József
gyógyszerész unak Pesten.
H.-M.-Vásárhely, febr. 20. 1872.
Kezem és lábaim izmaiban lappangó kösvényes bántalmaim enyjtésére többféle gyógyszernek megkísérlése után uraságod kész-venyvásnának használatához, mint a közben használt gyógyszerközök között betegségem te-kinetében legjótékonyabb hatásúhoz visszatérve, szívélyes bizalommal kérem uraságodat, hogy föntebb írt vásznából két csomagot postán utá-vétel mellett leendő fizetés iránt Szegeden át H.-M.-Vásárhelyre lehető siettetéssel leküldeni ne terheltesék a szokott adressel, melyet a visszaemlékezés tekintetéből, hogy elősegíthet-sek, ide jegyezni jónak láttam, p. o. Idősb Do-bosy Lajos nyugalmazott fővárszéki elnöknek Szegeden által Hód-Mező-Vásárhelyre.
Bizalma s jóindulatába ajánlva
Id. Dobosy Lajos.

Egan, Tanárky és társ.
birtokközvetítő szakintézetében
Bécs:
I. Göttheimer-utca 1. sz.
Budapest:
V. mázsa-utca 7. sz.
eladásra kiűzvék
számosabb nagy-, közép- és kisebb terjedelmű mezei bir-
tokok; ugyszintén házak, mezei lakok és telkek
Budapesten és környékén.
Ugyanott kerestetek mezei birtokok haszon-
bérbevételeire.

Hotel-megnyitás Görzben
Van szerencsém a t. cz. közönségnek tisztelettel jelen-teni, hogy a triestzi építőtársulat által újonnan épült 3 eme-letes házban, a színházal szemben, felelő látogatót helyen, minden kényelemmel és díszszel, egészen új butorattal be-rendezett szállodat a vendéglővel együtt a czég alatt
Hotel Brandt
odahagyván, az eddig birt „sörésarnokot“ megnyitot-tam a oda töreksem, hogy elegans salonok és 32 lakozóba-ly a magas uraságokat és családokat ugy hosszabb tartó-zkodásra, valamint egyes átutazók részére a legnagyobb válass-tekú asztali és legfinomabb borokkal, legjobb konyhával a t. cz. utazókat minden tekintetben kiszolgálhassam.
Ezen szálloda fekvésénél és kényelmese berendezésénél fogva különösen téli tartózkodásra, a barátságos és enyhe ég-hajlat miatt igen látogatót Görz városban leginkább alkalmas. Itallók és kocsisának rendelkezésre állanak.
Saját omnibusok szállítják a t. cz. utazókat a vaspálya-állomáshoz s onnan a szállodába. Mély tisztelettel
Brandt Károly.